

KOKKOLAN YLIOPISTOKESKUS CHYDENIUS

VUOSIKIRJA 15/16

UNELMISTA TOTTA

YLIOPISTOKESKUS

YLIOPISTOKESKUS JA UUSI HYÖDYN AIKA!

1700-luvun hyödyn ajan kokkolalainen valtiopäivämies Anders Chydenius oli valistunut elinkeino- ja yksilönvapauden puolustaja, joka Ruotsin valtakunnassa ajoi kaukaisen Pohjanmaan etua.

Chydeniuksen ansiosta purjehdusvapaus takasi pohjalaisille avoimen meritien maailmanmarkkinoille, jolla oli suuri merkitys koko alueen tulevalle kehitykselle. Tietenkään Chydenius ei toiminut yksin. Hän oli taitava verkostoituja, joka käytti suhteitaan ja sovelsi Kuninkaallisen Turun Akatemian ja aikansa johtavien tiedemiesten osaamista paikallisesti yhteisönsä hyväksi.

KYC Kokkolan Yliopistokeskus Chydenius on tämän perinnön vaalija ja jalostaja. Olemme monitieteellinen tiede- ja koulutusyhteisö, joka tarjoaa opiskelijoilleen ja asiakasyrityksilleen Jyväskylän, Oulun ja Vaasan yliopistojen yliopistollisia palveluja toimialueellaan Keski-Pohjanmaalla.

Alueellisiin tarpeisiin räätälöity yliopistollinen tutkimus- ja koulutustoiminta tuo välitöntä hyötyä alueelle, mutta aktiivisen verkottumisen kautta se saavuttaa tiedeyhteisön myös valtakunnallisesti ja globaalisti. Tutkimus- ja koulutusympäristönä KYC on erinomainen foorumi tieteidenväliseen rajoja ylittävään yhteistyöhön.

KYC:n sisällä sykkii chydeniaaninen sydän; valistunut, sitoutunut ja ympäröivästä yhteisöstään, sen tulevaisuudesta ja kehitystarpeista kiinnostunut henkilökunta.

Tervetuloa mukaan Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen tarinaan!

USEAMPI SOIHTU VALAISEE ENEMMÄN

Kokkolan yliopistokeskus Chydenius on tiedeyhteisön ja kumppanien aito ja avoin kohtaamispaikka. Olemme aikuisille suunnatun akateemisen opetuksen ja oppimisen edelläkävijä. Olemme myös kansainvälisesti ja alueellisesti verkottunut tutkimuskumppani yrityksille ja yhteisöille.

Vuonna 2015 tuli kuluneeksi peräti 30 vuotta siitä, kun Jyväskylän yliopisto käynnisti toimintansa Kokkolassa. Kaiken aloittanut avoin yliopisto-opetus sekä täydennyskoulutustoiminta ovat saaneet rinnalleen monipuoliset maisteri- ja tohtoriopinnot ja erikoistuneet tutkimusryhmät. Yliopistokeskuksena olemme toimineet vuodesta 2004. Tänäpäni monitieteinen yliopistokeskus on Jyväskylän, Oulun ja Vaasan yliopistojen muodostama kokonaisuus, jonka toimintaa koordinoi Jyväskylän yliopisto. Yliopistokeskuksen toiminnan perustana oleva yliopistokeskussopimus on solmittu yliopistojen sekä Keski-Pohjanmaan kaupunkien, kuntien ja maakuntaliiton kesken.

YHTEENSOPIVAT PROFIILIT

Yliopistokeskus julkaisi vuoden 2014 lopussa uuden strategiansa, joka pohjautuu kolmen yhteistyöyliopiston strategioihin ja vahvoin osaamisalueisiin, kansallisiin ja eurooppalaisiin tutkimus- ja koulutuslinjauksiin sekä alueellisiin kehittämisen painopisteisiin. Toimintamme kärkenä on kolme fokusaluetta: Oppiminen ja koulutus, Osallisuus ja hyvinvointipalvelut sekä Teollisuuden ja elinkeinoelämän uudistuvat ratkaisut. Yliopistokeskus toimii tiedeyhteisön ja käytännön rajapinnalla. Yliopistokeskuksen toimintaprofiili ja koulutusalat on valittu jo aikanaan osuvasti niin, että ne tukevat taustayliopistojemme osaamista erinomaisesti myös nyt, kun Suomen yliopistot hiovat profiilejaan ja terävöittävät keskinäistä työnjakoaan. Tämä antaa yliopistokeskukselle entistäkin paremman mahdollisuuden tuoda yliopistoille tiiviin liittymäpinnan alueen elinkeinoelämään ja yhteisöihin valituilla vahvuusalueilla, ja siten lisätä emoyliopistojen vaikuttavuutta. Yliopistokeskuksen tutkimustoiminnassa on mahdollista yhdistää eri tieteenalojen ja yliopistojen osaamista entistä syvemmin ja uudella tavalla.

Yliopistokeskuksen moniulotteisen toiminnan lähtökohdat ovat kuitenkin aina alueen tarpeissa. Tavoitteena on, että tutkimuksen ja osaamisintensiivisen kehittämistyön merkitys ja rooli toiminta-alueellamme kasvaa. Yliopistokeskuksen asiantuntijuus on yksi keskeisiä voimavaroja alueen strategisessa kehittämistyössä.

UUSIA ASKELIA, PYSYVIÄ JÄLKIÄ

Haluamme tarttua isoihin haasteisiin ja olla omalta osaltamme edistämässä toiminta-alueemme ja Suomen kilpailukykyä ja hyvinvointia. Kehitämme pedagogisia ratkaisuja ja digitaalisten oppimisympäristöihin hyödyntämistä niin aikuisopiskelijoille kuin luokanopettajakoulutuksen kautta peruskouluihinkin. Luokanopettajien opetusharjoittelun kehittäminen Torkinmäen koulun uudelleenrakentamisprosessin yhteydessä tuottaa uutta kokemus- ja tutkimuksellista tietoa sekä luokanopettajien aikuiskoulutuksen tueksi että tulevaisuuden koulun kehittämiseksi. Tutkimme ja kehitämme osallisuutta edistäviä toimintamalleja yhdessä julkisen sektorin, palvelujärjestelmän ja kansalaisyhteiskunnan kanssa. Niin ikään elinkeinoelämäyhteistyö alueen suurteollisuuden ja PK-yritysten kanssa on tiivistä. Yliopistokeskus koordinoi Biolaako-yhteistyötä teollisuuden, maaseutuelinkeinojen, alueella toimivien tutkimuslaitosten, koulutusorganisaatioiden, kehitysyhtiöiden ja julkisen hallinnon kanssa. Keski-Pohjanmaan älykkään erikoistumisen kärjeksi valitulla kemian ja biotalouden osaamiskeskittymällä on maassamme ainutlaatuinen profiili epäorgaanisen kemianteollisuuden ja vahvan maaseudun liittymäpinnassa. Yliopistokeskuksen liiketaloustieteen tutkimus vahvistuminen tuo uutta näkökulmaa muiden sisältöalueiden tueksi.

Yliopistokeskuksen toiminta on tuloksetta ja talous on saatu pidettyä tasapainossa, huolimatta suuresta ulkoisen rahoituksen osuudesta. Vuonna 2014 yliopistokeskuksesta valmistui yhteensä 82 maisteria, 5 tohtoria ja 20 erityisopettajaa. Avoimessa yliopistossa opintoja suoritti yhteensä yli 2000 opiskelijaa. Yliopistokeskuksen koulutukseen sen eri muodoissaan osallistui vuoden aikana yhteensä noin 3 500 aikuisopiskelijaa. Yliopistokeskuksen tutkimustoiminta on lisännyt tuloksetta ja vaikuttavuuttaan. Tieteellisten julkaisujen määrä on kasvanut, ja kansainvälistä tutkimus- tai koulutusyhteistyötä on 30 maassa. Tärkeintä toiminnan jatkuvuudelle ja osaamisen pitkäjänteiselle kumuloitumiselle on sitoutunut ja osaava henkilöstö. Tiimeissämme eri yliopistojen asiantuntijat työskentelevät aidosti yhdessä.

TANJA RISIKKO, JOHTAJA

KYC YHTEISTYÖYLIOPISTOT

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Jyväskylän yliopistossa yhdistyvät kasvatustieteiden, luonnontieteiden, humanistisyhteiskunnallisten tieteiden, liikuntatieteiden ja kauppatieteiden korkeatasoinen osaaminen monitieteiseksi kokonaisuudeksi, jonka profiilia seuraavat yliopiston painoalat vahvistavat:

- oppiminen, opetus ja kehitystä tukevat kasvu- ja oppimisympäristöt
- luonnon perusilmiöt ja matemaattinen ajattelu
- kielet, kulttuuri ja yhteisöt muuttuvassa maailmassa
- liikunta, terveys ja hyvinvointi
- informaatioteknologia ja ihminen tietoyhteiskunnassa.

Tiedekunnat: Humanistinen tiedekunta, informaatioteknologian tiedekunta, kasvatustieteiden tiedekunta, liikuntatieteiden tiedekunta, matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta, Jyväskylän yliopiston kauppa-korkeakoulu, yhteiskuntatieteellinen tiedekunta

OULUN YLIOPISTO

Oulun yliopiston tehtävänä on edistää kansainvälisesti korkeatasoista vapaata tutkimusta, sivistystä ja kulttuuria, vahvistaa hyvinvointia lisäävää osaamista sekä turvata korkeasti koulutetun työvoiman ja tutkijakunnan saatavuus vaikutusalueellaan.

Oulun yliopisto tutkii ihmistä ja kulttuureja muuttuvassa elinympäristössä sekä uuden teknologian mahdollisuuksia ihmisen ja ympäristön hyvinvoinnin edistämiseksi. Oulun yliopisto on pohjoisuuden monitieteinen asiantuntija sekä innovaatiotoiminnan edelläkävijä. Tutkimuksen strategisia painoaloja ovat 1) Ympäristö, luonnonvarat ja materiaalit 2) Biotieteet ja terveys 3) Kulttuurinen identiteetti ja vuorovaikutus ja 4) Informaatioteknologia. Oulun yliopisto tarjoaa opiskelijoilleen laadukkaan opetuksen sekä virikkeellisen, monitieteisen ja kansainvälisen oppimisympäristön.

Tiedekunnat: Arkkitehtuurin tiedekunta, biokemian ja molekyyli lääketieteen tiedekunta, humanistinen tiedekunta, kaivannaisalan tiedekunta, kasvatustieteiden tiedekunta, luonnontieteellinen tiedekunta, lääketieteellinen tiedekunta, Oulun yliopiston kauppakorkeakoulu, teknillinen tiedekunta, tieto- ja sähkötekniikan tiedekunta

VAASAN YLIOPISTO

Vaasan yliopiston painoalat ovat monitieteisiä opetuksen ja tutkimuksen teemoja, jotka olemme valinneet ja joihin keskitymme erityisesti: Rahoitus, johtaminen, energia ja monikielisyys. Vastaamme nykypäivän vaatimuksiin myös antamalla kaikille opiskelijoillemme valmiudet kansainvälisiin tehtäviin ja liiketoimintaosaamiseen. Yliopistomme vahvuutena on yhteisöllisyys, joka edesauttaa monialaista opiskelua ja valmistaa vastuullisiin tehtäviin.

Tiedekunnat: Kauppatieteellinen tiedekunta, teknillinen tiedekunta, filosofinen tiedekunta

KYC Kokkolan Yliopistokeskus Chydenius

KYC on monitieteinen, Jyväskylän, Oulun ja Vaasan yliopistojen muodostama yliopistokeskus Kokkolassa, jonka toimintaa koordinoi Jyväskylän yliopisto. Sen fokusalueet ovat Oppiminen ja koulutus, Osallisuus ja hyvinvointipalvelut sekä Teollisuuden ja elinkeinoelämän uudistuvat ratkaisut.

Tieteenalat: Kasvatustieteet, Tietotekniikka ja Yhteiskuntatieteet (Jyväskylän yliopisto), Kemia (Oulun yliopisto ja Jyväskylän yliopisto), Kauppatieteet (Vaasan yliopisto ja Jyväskylän yliopisto) Terveystieteet (Oulun yliopisto ja Jyväskylän yliopisto)

UNELMISTA TOTTA

Näkökulmia KYC:n toiminnasta ja fokusalueilta

OPPIMINEN JA KOULUTUS

Kokkolan yliopistokeskus Chydenius tutkii ja kehittää yliopistollisen aikuiskoulutuksen ratkaisuja ja oppimismenetelmiä, informaatioteknologian monimuotoista hyödyntämistä opetuksessa sekä moderneja oppimisympäristöjä ja -alustoja.

SAMA TAVOITE, MONTA LÄHESTYMISTAPAA

Maarika Piispanen ja Merja Meriläinen:

LUOKANOPETTAJIEN UUDISTAVA AIKUISKOULUTUS

”Ole itse se muutos, jonka haluat maailmassa nähdä.”

Osa opiskelijoista istuu sakkituoleilla, osa sohvalla ja pieni ryhmä on kokoontunut työpöydän ääreen. Tilan etuosassa on menossa yhden opiskelijaryhmän lukupiiri, johon ympärillä olevat osallistuvat vilkkaasti kommentoiden keskustelua kysymyksiin ja ajatuksiin. Ne heijastuvat tilan screenille. Lukupiiriläisten keskustelu saa pontta yleisön ajatuksista. Jossain vaiheessa hämärtyy se, ketkä ovat yleisöä, ketkä lukupiiriläisiä – aihe syvenee ja kaikki oppivat. Kaikki opettavat. Kun intensiivinen oppimisen tilanne on kulunut ja kolme erilaista lukupiiriä toteutunut, minusta tuntuu, että olen lukenut, pohtinut ja reflektoinut kolme kirjaa, ja muodostanut niiden aihepiireistä omien kokemusten ja kuulemani perusteella uudenlaisia käsityksiä. Yhteinen pohdinta vei asioita uudelle tasolle.

Edellinen kuvaus on yksi pieni väläys opiskelun arjesta. Vastaavia tilanteita tulee vastaan päivittäin. Väläyksessä ei käy ilmi, missä tilanne tapahtuu – oppilaitoksessa, ravintolassa vai kirjastossa? Katsauksesta ei myöskään käy ilmi, onko opettaja osana yleisöä vai lukupiiriä. Näillä tiedoilla ei oikeastaan ole merkitystä: ympäristö on joka tapauksessa oppimisympäristö – oppimisen konteksti, jonka taustalla on tarkka pedagoginen suunnitelma.

Oppija ei ole tiedon kohde vaan sen käsittelijä

Viime vuodet ovat pistäneet koulutuksen kentällä silmään mielenkiintoisella tavalla: oppimisympäristöistä ja oppimisesta on puhuttu enemmän kuin koskaan aiemmin ja moninaisemmin kuin koskaan ennen. Moni puhuu teknologian tuomista muutoksista, mutta muutoksia tapahtuu monessa muussakin – muun muassa opettajien erilaisista tavoista toteuttaa työtään, yhteisopettajuudesta, yhteistoiminnallisuudesta, oppimistyyleistä, inklusiosta, ilmiölähtöisyydestä, projekteista ja pedagogisista kokeiluista on tullut asioita, joiden toivotaan olevan koulujen ja oppilaitosten arkipäivää, ei vain pienen innostuneen joukon hifistelyä. Muutosta ajavat myös uudet opetussuunnitelmat sekä oppimisympäristöissä tapahtuvat muutokset: koulurakennusta ei enää mielletä ainoaksi oppimisen paikaksi ja tilaksi vaan oppimisesta on tullut kaikkiaallista, ubiikkia, autenttista ja avointa samalla kun se on entistä yhteisöllisempää ja yksilöllisempää. Uudet tai saneeratut koulurakennuksetkaan eivät enää välttämättä ilmennä sitä perinteistä mallia, jossa pitkä, kapea käytävä johdattaa kulkijat ovien takana oleviin luokkiin. Oppija ei ole tiedon kohde vaan sen käsittelijä, jolle pyritään tarjoamaan mahdollisuus oppia omalla parhaalla tavallaan erilaisissa oppimiskonteksteissa, vuorovaikutuksessa yhdessä toisten ihmisten kanssa. Monet uudistukset antavat mahdollisuuksia moneen, kysymykseksi enää jää se, osataanko mahdollisuuksiin tarttua, vai toimitaanko uuteen mahdollistavissa oppimisympäristöissä samoin kuin kouluissa on toimittu vuosikymmeniä? Perinteisten oppimisympäristöjen kerrotaan muuntuvan uudistaviksi uudenlaisen toimintakulttuurin ja uudenlaisen pedagogiikan myötä, mutta kuinka varmistamme, ettei päinvastainen tilanne, jossa uudenlaisessa oppimisympäristössä toimitaan samalla tavalla kuin on toimittu aina ennenkin, toteudu?

Pedagogiikan arvo

Pedagogiikalla, tavalla jolla opetus järjestetään ja kasvatusta ohjaavilla periaatteilla, on merkittävä arvo suomalaisten, korkeasti koulutettujen opettajien työssä. Pedagogiikkaa ei kuitenkaan voi ainoastaan oppia, vaan sille tulee syttyä, jotta se sytyttäisi ja innostaisi myös kansakulkijat; kollegat, opiskelijat, oppilaat ja vanhemmat, koulun johdon ja päättäjät. Opettaja – missä hän sitten toimiikaan - on avain siihen, kuinka oppimisen kulttuuri menee eteenpäin.

Sanoihan jo Gandhi viisaasti, että ole itse se muutos, jonka haluat maailmassa nähdä. Kun näemme jokaisen ihmisen arvokkaana mahdollisuutena, jolla on kyky oppia ja innostua, olemme opettajina ottaneet askeleen humanimman ja luovemman koulun suuntaan. Innostamalla itse, innostan. Tarjoamalla oppimisessa erilaisia mahdollisuuksia oppia, voin nähdä jokaisen oppivan. Järjestämällä oppimisympäristöä palvelemaan erilaisia oppijoita, voin huomata jokaisen löytävän oman paikkansa oppia. Opiskelemalla autenttisissa ympäristöissä, voin osoittaa, että koulu ja oppiminen ovat olemassa elämää varten. Kun näen oppimisen kaikkiaallisena, opin itsekin ja innostun oppimaan lisää.

Albert Bandura tuli tunnetuksi mallioppimisen isänä. Hänen mukaansa ihminen oppii parhaiten tarkkailemalla ja jäljittelemällä toisten toimintaa. Toimimme toistemme peileinä jatkuvasti ohjaamalla toimintaamme saamamme palautteen ja tekemiemme tulkintojen kautta. Se, että opetamme niillä metodeilla itse, joilla toivomme toisten opettavan tai oppivan, on ensiarvoisen tärkeää. Opettajankouluttajilla tilanne konkretisoituu: kohtaamme heitä, jotka tulevat opettamaan suuria määriä oppilaita – viemme viestikapuloita eteenpäin. Oman opettajuuden ja pedagogisen intohimon syöttämisen kannalta sillä on väliä, kuinka viestikapula välitetään: kerrommeko vain viestistä vai opetammeko samoin kuin ajattelemme – välitämme kokemuksen siitä, mitä ajattelemme tämän päivän pedagogiikan olevan; autenttista, aitoihin oppimiskonteksteihin liittyvää pedagogiikkaa ja kohtaamista. KYC:n oppimisympäristöissä näkyy vahva aikuispedagoginen osaaminen. Jokainen oppimistilanne suunnitellaan, toteutetaan ja mallinnetaan opintojakson opettajien oppimiskäsitysten näköisiksi, jolloin sosiokulttuurinen, autenttinen ja yhteisöllinen oppiminen toteutuvat käytännön tasolla ja opiskelijat saavat kokemuksen uudistavan pedagogiikan toimintatavoista sekä teorian että käytännön tasolla. Uudistavaan pedagogiikkaan liittyvät opiskelijapalautteet vahvistavat käsitystämme oppimisympäristöjen ja pedagogiikan merkityksestä hyvässä oppimisessa:

Opetatte meitä siten, kuin haluatte meidän opettavan oppilaitamme.

Yliopisto-opetukseen liittyvät mielikuvat, joissa luento-opetuksella on merkittävä rooli, eivät saaneet vahvistusta, mikä hämmensi alussa osaa opiskelijoita. Eräs opiskelija tiivistä tuntemuksensa näin: *Opetus täällä on upeaa, saa laittaa itsensä likoon.*

**”KUN OPETUS DIGITALISOITUU JA YKSILÖLLISTYY,
PEDAGOGIIKKA KOHTAA Uudet HAASTEET JA MAHDOLLISUUDET.”**

OPISKELUUN OLTAVA VAIHTOEHTOJA

KYC:n tietotekniikan maisterikoulutuksen yhteydessä koulutusteknologioihin ja niihin liittyviin käytänteisiin liittyvää tutkimus-toimintaa on tehty pitkään ja ratkaisuja on myös sovellettu pitkäjänteisesti opetukseen. Tutkimustyön ja tulosten soveltamisen seurauksena tietotekniikan maisterikoulutuksen yhteyteen on muodostunut toimiva sulautetun mallin mukainen aikuiskoulu-tusmalli, jossa yhdistellään eri opetusmenetelmiä tieto- ja viestintäteknikkaa vahvasti hyödyntäen. Opiskelija voi rakentaa oman opiskelutapansa joustavasti teknologiaa hyödyntäen. Tutkimus kertoo, miten oppimistulokset ovat parantuneet. Käytetty ratkaisu perustuu ennen kaikkea streaming-teknologialla toteutettujen videoitujen luentojen, etäohjaustyökalujen ja oppimisalustan monipuoliselle käytölle.

Www-pohjainen oppimisalusta on vakiinnuttanut paikkansa säännöllisesti käytettävänä työvälineenä ja kokoavana tekijänä koulu-tusohjelman opiskelijoiden keskuudessa. Sen kautta on jo pitkään jaettu kaikki kurssilla tarjottava materiaali ja hoidettu iso osa kurssihin liittyvästä viestinnästä

Hei, olet kuvassa!

Koulutusteknologioiden tutkimuksessa on viime vuosina keskitytty ensisijaisesti ajan ja paikan suhteen joustavien teknologisten ratkaisujen ja niihin liittyvien pedagogisten toimintamallien kehittämiseen ja vaikutusten arviointiin. Mielenkiinnon kohteena ovat olleet myös videoiden tuotantoprosessit, videoihin liittyvät vuorovaikutusmahdollisuudet sekä videon välityksen laatu- ja palvelu-tykset (Quality of Service, Quality of Experience) ja niiden heijastuminen käytettävyyteen.

Videointi on muuttanut lähiopetuksen roolia ja opetukseen osallistumisen käsite on laajempi, kun osallistua voi lähiopetustilan lisäksi muussakin paikassa reaaliaikaisten videoiden avulla ja myös muuhun aikaan tallenteiden avulla. Aikaisemmissa tutkimuk-sissa on havaittu, että muutokset lähiopetuksen näkökulmasta läsnäoloon ovat negatiiviset. Tämän on osoitettu pitävän paikkansa myös tietotekniikan maisterikoulutuksen yhteydessä. Kuitenkin kun huomioidaan myös videoiden avulla tapahtuva osallistumi-nen, on osallistumisaste kokonaisuudessaan noussut.

Kun opiskelijat saavat vapaasti valita osallistumistapansa, näyttäisi osallistuminen painottuvan videoiden avulla osallistumiseen. Tutkimustulosten mukaan esimerkiksi tietotekniikan maisterikoulutuksen osallistumisista lähes 2/3 tapahtuu videoiden avulla. Lähiopetuksen olemassaoloa voidaan kuitenkin edelleen pitää oikeutettuna ennen kaikkea siitä syystä, että sen avulla voidaan jaksottaa opetusta ja opiskelua. Lisäksi lähiopetus toimii luontevana tuotantopaikkana luentovideoille. Aikaisemmat tutkimukset ovat myös osoittaneet, että lähes puolet opetukseen osallistumisista tapahtuu edelleen lähiopetuksen määrittämässä tahdis-sa, joko osallistumalla itse lähiopetukseen tai katsomalla reaaliaikaista videota. On myös havaittu, että sellaisetkin opiskelijat, joiden opiskelu perustuu hyvin vahvasti videoiden avulla osallistumiseen, hyödyntävät joillakin kurssilla (elämän tilanteestaan ja kurssista riippuen) hyvin paljon lähiopetusta. Näin ollen lähiopetuksesta ei ole haluttu luopua vaan pikemminkin muodostaa lähiopetuksen videoinnista niin toimiva ja edullinen käytänte, että lähiopetuksen järjestäminen jokaisella kurssin toteutuskerralla on mahdollista.

Myönteinen vaikutus oppimistuloksiin

Myös opiskelu on luonnollisesti erilaista videoiden avulla kuin perinteisessä lähiopetuksessa. Vuorovaikutus on erilaista ja yhteenkuuluvuuden tunne ja kontaktit muihin opiskelijoihin ovat haasteellisempia. Opiskelu muuttuu myös siinä mielessä, että opiskelu voi tapahtua silloin kun opiskelija on virkeimmillään. Luennon asioita on mahdollista kerrata ja luentoa voi halutessaan rytmittää tauoilla opiskelijan omien tarpeiden mukaan. Tutkimustulokset osoittavat, että videoiden avulla opiskelulla on posi-tiivinen vaikutus opiskelijoiden osallistumisasteeseen ja sitä kautta arvosanoihin ja kurssien läpäisyyn. Uudenlaisen virtuaalisen oppimisympäristön mukanaan tuoma joustavuus on avaintekijä monelle aikuisopiskelijalle. Lisääntynyt joustavuus onkin selkeästi nähtävissä tekijänä, joka houkuttelee opiskelijoita hakeutumaan koulutukseen. Kun otetaan huomioon virtuaalisten ratkaisujen aikaansaama parempi kurssien läpäisy ja sen mukanaan tuoma opiskelijoiden läpivirtaus koulutusohjelmassa ovat koulutuksen tarjoajan oppimisympäristöön tekemät taloudelliset ja ajalliset resurssit kannattavia.

”ETÄOPISKELU TOIMII TOISELLE LÄHIOPETUSTA PAREMMIN.”

Aila-Leena Matthies ja Sanna Virolainen:

YHDESSÄ JA RINNALLA KULKIEN PERUSOPINNOISTA MAISTERIKSI

Sosiaalityön aikuisopinnoilla on viime vuosina pyritty vastaamaan sekä sosiaalityöntekijöiden määrälliseen että laadulliseen tarpeeseen. Sosiaalityötä voi opiskella KYC:n avoimessa yliopistossa aina alempaa yliopistotutkintoa vastaavalle tasolle sekä Jyväskylän yliopiston yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan alaisina sosiaalityön maisteriopintoina. Myös sosiaalityön jatko-opintoja voi toteuttaa yliopistokeskuksessa. Työn ohessa opiskeltaviin sosiaalityön opintoihin hakeutuvia opiskelijoita on vuosi vuodelta yhä enemmän ja viime vuosina maisteriopintojen opiskelupaikkoja on voitu lisätä. Opiskelumenetelmiin on vastaavasti rakennettu erityinen opiskelijälähtöinen joustava koulutusmalli. Tavoitteena on mahdollistaa myös sisällöllisesti työelämän ja opintojen yhdistämisen sekä käytännön tutkiva kehittäminen. Sosiaalityön opetuksen ja tutkimuksen tiimin aktiiviset kansainväliset yhteydet kytketään hyödyntämään aikuisopiskelijoita. Mallin toimintaperiaatteena on opiskelijälähtöisyys sekä tiivis yhteys sosiaalityön käytäntöihin ja ajankohtaisiin sosiaalisiin ongelmiin. Opetusmenetelmissä yhdistyy lähijaksoja, etäopiskelua, verkko-opetusta ja itseopiskelua. Aikuisopetuksesta innostunut henkilökunta on avoin uusien opetusmenetelmien ja kokemusten jakamisessa ja yliopistokeskus koordinoikin sosiaalityön aikuisopintojen eurooppalaista verkostoa (ALLISW). Aikuisopintojen idea ei tarkoita vain opetuksen sijoittamista ajallisesti joustavasti iltoihin ja viikonloppuihin. Aikuisuus ymmärretään syvällisemminkin täysivaltaisuutena ja vastuullisuutena, minkä halutaan heijastuvan koko toimintamallin periaatteissa. Opiskelijat kohdataan tasavertaisina aikuisina. Opiskelijoiden yksilöllisiä elämäntilanteita ja omaa osaamista kunnioitetaan, ja aikuisopintojen toimivuutta pyritään sujuvoittamaan. Erityisesti on panostettu opinto-ohjaukseen, opiskelumenetelmien oppimiseen sekä opinnäytteiden ohjaamiseen. Aikuisopinnoissa yksilöllisyyden rinnalla näkyy vahvana myös yhteisöllisyys, yhdessä ja toisilta oppiminen, onhan monilla opiskelijoilla jo vahvaa osaamista ja elämäkokemusta. Aikuisopinnoissa on havaittu tärkeäksi, että sama henkilökunta ohjaa ja opettaa opiskelijoita perusopinnoista maisteriksi saakka. Opiskelukäytännöt ja välineet sekä niiden ohjeistus ovat mahdollisimman selkeät. Sähköinen oppimisympäristö on suunniteltu samanlaiseksi ja selkeäksi kaikilla opintojen tasoilla. Opetusmenetelmissä on yhä olennaisempaa verkkopedagogiikan jatkuva kehittäminen ja vastaavasti lähijaksojen optimaalinen hyödyntäminen yhteisölliseen opiskeluun ja reflektointiin.

Työ, opiskelu ja perhe-elämä?

Panostaminen sosiaalityön aikuisopintojen kehittämiseen näkyy vahvana hyötynä koko yliopistokeskuksen ja yliopiston sekä myös sosiaalityön työelämän kannalta. Yliopistokeskus näyttäytyy vetovoimaisena sosiaalityön koulutuksen tarjoajana ja Jyväskylän yliopiston aikuisopetusprofiilin vahvistajana. Määrällisesti sosiaalityön aikuisopetus näkyy kasvavana hakijamääränä, motivoituneina opiskelijoina ja koulutuksen hyvänä läpäisyinä. Opiskelijat rekrytoituvat valtakunnallisesti, mutta sosiaalityön opetuksella ja tutkimuksella on myös vahva alueellinen vaikuttavuus Pohjanmaan maakunnissa. Sosiaalityön tutkimustoiminnan vahvistuminen ja kansainvälistyminen sekä kasvava tohtoriopiskelijoiden määrä heijastuvat myös opetuksen laatuna. Opiskelijan näkökulmasta sosiaalityön aikuisopintomallissa kiinnostaa mahdollisuus voida opiskella työn ja perhe-elämän rinnalla. Sosiaalityön opinnoissa kehitetty aikuisopintojen toimintamalli merkitsee myös yhä parempaa opinto-ohjauksen saatavuutta. Opinnoissa saavutettavat aikuisten tietotekniikka- ja viestintätaidot itsessään ovat myös tärkeitä välineitä vastata työelämän jatkuvasti kasvaviin vaatimuksiin. Opintojen yhteisöllisyys säilyy myös etäopiskelussa tukien sosiaalityön työelämässä tuiki tarpeellisia vuorovaikutustaitoja. Vaikka opinnot tapahtuvat osin verkon välityksellä, sosiaalityön opiskelijat kokevat tärkeänä etuna myös ryhmään kuulumisen, vertaistuen ja toisilta oppimisen. Erityisesti aikuisopinnoissa ja verkkovälitteisessä yliopisto-opetuksessa on tärkeä tiedostaa, että pedagogiikalla ja sen soveltamisella on merkitystä. Haasteena on saada yliopistoympäristö taipumaan myös aikuisopetuksesta seuraaviin hallinnollisiin, henkilö- ja poliittisiin ja teknisiin erityistilanteisiin. Henkilökunta ja opiskelijat tarvitsevat erilaisia tukipalveluja ja ohjausta enemmän ja eri tavalla kuin tavanomaisessa yliopisto-opetuksessa, myös työaika ja osaaminen määrittyvät myös toisin. Konkreettisia haasteita ovat myös koko henkilöstön pysyminen mukana jatkuvassa kehittämistoiminnassa sekä kaikkien opiskelijoiden tvt-taitojen saaminen riittävälle tasolle.

Sari Lehto ja Teija Rosenqvist:

SUOMEN SUURIN AVOIMEN YLIOPISTO-OPETUKSEN TUOTTAJA

Jyväskylän yliopiston avointa korkeakouluopetusta ryhdyttiin järjestämään Keski-Pohjanmaan täydennyskoulutusyksikössä vuonna 1985. Ensimmäisenä vuonna opiskelijoita oli noin 100, mutta jo 1993 opiskelijamäärä ylitti tuhannen rajapyykin. Nykyisellään avoimessa yliopistossa opiskelee vuosittain yli 2000 henkilöä. Jyväskylän yliopiston avoin yliopisto sekä Kokkolan yliopistokeskus Chydenius ovat yhdessä kasvaneet Suomen suurimmiksi avoimen yliopisto-opetuksen tuottajiksi..

Opintopolkuja tiedon valtatielle

Avoin yliopisto tarjoaa aikuisopiskelijoille mahdollisuuksia yliopisto-opintoihin pohjakoulutuksesta riippumatta. Erilaisten opintopolkujen kautta on mahdollista edetä maisterin tutkintoon saakka. Monien opiskelijoiden tarkoituksena onkin suorittaa tutkintoon kuuluvat perus- ja aineopinnot sekä kieliopinnot ja yleisopinnot avoimessa yliopistossa ja jatkaa sitten opintoja KYC:n tarjoamissa maisteriopinnoissa. Monet opiskelijat siirtyvät myös kandidaattivaiheen jälkeen Jyväskylän yliopiston kampukselle opiskelemaan. Toisaalta osa opiskelijoista opiskelee päivittääkseen ammattitaitoaan, hankkiakseen lisää työelämässä tarvittavaa osaamista tai täydentääkseen aiempia opintojaan. Lisäksi joukosta löytyy harrastustavoitteisia kouluttautujia sekä yleissivistyksen vuoksi opintoja suorittavia.

Kytkeä työelämään

Avoimen suosituimmat oppiaineet ovat pysyneet pitkään samoina. Kasvatustieteelliset aineet keräävät vuodesta toiseen suuria opiskelijamääriä. Vahvaa kasvua opiskelijamäärissä on viime vuosina ilmennyt erityisesti sosiaalityön alalla. Opinnoilla on tutkivasti kiinteä yhteys työelämään ja opiskelijat kokevat opintojen vahvistavan heidän ammatillista osaamistaan. Myös opintotarjontaa suunniteltaessa otetaan huomioon alueen työvoimatarpeet ja koulutustarpeet. Hyviä esimerkkejä alueellisen koulutustarpeen huomioimisesta ovat olleet sosiaalityön ja varhaiskasvatustieteen opintojen ottaminen opintotarjontaan. Alueellisen avoimen yliopiston koordinaation kautta on mahdollista tuottaa hyvin monipuolinen avoimen yliopiston ja ammattikorkeakoulun opintotarjonta eri aloilta.

Itsenäisesti verkossa

Opiskelijoiden kiinnostus verkko-opiskelua kohtaan on viime vuosina entisestään vahvistunut ja täysin itsenäisesti suoritettavat opintokokonaisuudet ovat yhä useamman opiskelijan valinta. Tarjolla on paljon non-stop-periaatteella toimivia perus- ja aineopintoja, joiden opiskelun voi aloittaa aivan milloin tahansa oman aikataulun mukaan, siten myös opiskelu ympäri vuoden on mahdollista. Suurin osa opinnoista on mahdollista suorittaa kokonaan verkossa. Verkkotentti mahdollistaa tenttivastauksen kirjoittamisen omalta kotikoneelta käsin. Myös opintoneuvonta toimii nykyisin entistä enemmän verkon välityksellä. Etenkin etäopiskelijat ovat hyödyntäneet aktiivisesti yksilöohjausta verkossa.

”AIKUISOPINNOISSA YKSILÖLLISYYDEN RINNALLA NÄKYY VAHVANA MYÖS YHTEISÖLLISYYS, YHDESSÄ JA TOISILTA OPPIMINEN.”

Mia Kallio, Hanna Waris, Tiina Ylä-Kero ja Pentti Impiö:

LUOVASTI UUSIEN OPPIMISYMPÄRISTÖJEN METSÄSTYKSEEN

Ei ole aivan jokapäiväistä päästellä käsistään eläviä kyyhkysiä. Sellainen elämys jää mieleen ja samalla koko koulupäivä sisältöineen. Luokanopettajien aikuiskoulutuksessa rohkaistaan luovuuteen, joka voi vapauttaa vanhoista kaavoista ja auttaa yhdistämään eri oppiaineita tukemaan toisiaan.

Ilmiöitä ja elämyksiä pienimmille koululaisille

Lapsi oppii kokemuksen ja tekemisen kautta. Yliopistokeskuksen ja Keski-Pohjanmaan LUMA-keskuksen yhdessä järjestämässä luonnontieteen päivässä Himangan Pakkalan koulun 0-2 luokan oppilaat tutustuivat muuttolintuihin ”lintubongarin” roolissa. Työpajoissa kuuli lintujen ääniä, näki internetin välityksellä livekuva virolaisesta merikotkan pesästä, sai seurata lintujen muuttoreittejä ja tutkia laboratoriossa, voiko maidosta tehdä esimerkiksi muovisia linnunmunia ja miltä lintujen ravinto näyttää mikroskoopilla tarkasteltuna. Ja päästää lopuksi lentoon eläviä viestikyyhkysiä.

Yhteistyö mahdollistaa uusia oppimisympäristöjä

Luokanopettajien aikuiskoulutuksessa on tavoitteena, että opiskelijat saavat valmiuksia eri aineiden integrointiin sekä aineiden välisten oppimiskokonaisuuksien suunnitteluun, toteuttamiseen, arviointiin ja kehittämiseen. Tässä suunnittelun lähtökohdalla oli perusopetuksen opetussuunnitelmaudistus, jonka mukaan opiskeltavat aihealueet ovat lapsilähtöisiä ja oppilaan aktiivista roolia korostavia ilmiöitä.

Idea luonnontieteen päivästä syntyi opiskelijaryhmän suorittaman Ilmiöitä ja ihmeaineita -kerhonohtajakoulutuksen jatkoideointina. Koulutuksen järjesti Keski-Pohjanmaan LUMA-keskus, josta tuli Luonnontieteen päivän luonteva yhteistyökumppani. Eri yhteistyötahot ovat omiaan luomaan ja avartamaan monipuolisia oppimisympäristöjä.

”LAPSI OPPII KOKEMUKSIEN JA TEKEMISEN KAUTTA.”

OSALLISUUS JA HYVINVOINTIPALVELUT

Tutkimme ja kehitämme osallisuutta ja hyvinvointipalveluja monitieteisellä asiantuntemuksella. KYC on keskeinen yhteistyökumppani sosiaali- ja terveydenhuollon alueellisissa kehittämis-, tutkimus- ja koulutusrakenteissa.

EKSOSIAALINEN TUTKIMUS KESTÄVÄN KEHITYKSEN TUKENA

Yliopistokeskuksen sosiaalitieteiden tutkimus on vahvasti kiinni alueen elinolojen, kulttuurin, hyvinvointipalvelujen ja paikallisyhteisöjen kehittämisessä. Eri tutkimus- ja kehittämishankkeet sekä väitöskirjat tarkastelevat palvelujen toimivuutta asiakkaiden kannalta, asiakkaiden osallisuutta sekä kansalaisten yhteisöllistä osallistumista.

KYC:n sosiaalityön painopisteeksi on jo alusta alkaen nimetty ekososiaalinen lähestymistapa eli ihmisten hyvinvoinnin ja elinympäristön kokonaisvaltainen tarkastelu. Ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävä yhteiskunnan hahmottaminen on ennen kaikkea monitieteellistä ja moniammatillista. Sosiaalityön tehtäväkentät nousevat yllättävän keskeisiksi varsinkin sosiaalisen kestävyuden kannalta. Sosiaalityöllä nähdään vahva rooli eriarvoisuuden ja köyhyyden vähentäjänä ja osallisuutta tukevien paikallisyhteisöjen rakentajana. Sosiaalityön ajatellaan siis itsessään olevan osa sosiaalisesti kestävästä kehityksestä. Vastaavasti ajatellaan, että tulevaisuuden kestävät mallit perustuvat pienten omavaraisten paikallisyhteisöjen toimivuuteen ja talouden kierto. Sitä kestävämpää, mitä enemmän ihmiset voivat itse vaikuttaa ja osallistua oman hyvinvointinsa luomiseen.

Yliopistokeskuksen sosiaalityön asiantuntemuksen tavoitteena on vaikuttaa kaikkien kansalaisten kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin tukien ennen kaikkea omaehtoisuutta ja ennaltaehkäisyä. Kehittämissyhteistyö alueen kuntien, järjestöjen ja paikallisyhteisöjen kanssa tuottaa konkreettista tietoa siitä, millaiset tavat luoda hyvinvointia ovat kestävimpiä. Sosiaalityön osaamisella ja sosiaalityön tutkimuksella tuetaan kumppanuutta kansalaisten omaehtoisten yhteisöjen, vapaaehtoistoiminnan ja yhteiskunnallisten yritysten kanssa.

Uusi kärkihanke

Aivan viime vuosina sosiaalityön kansainvälisessä tutkimuksessa on havahduttu siihen, miten monella eri tavalla sosiaalityö ja sosiaalipolitiikka liittyvät ympäristökysymyksiin. Samalla kysytään, millaisia hyvinvointipalvelujen ja sosiaaliturvan tulisi olla, jotta ne edistäisivät ekologisesti ja taloudellisesti kestävä yhteiskuntaa rajallisella maapallolla. Mikä olisi kohtuullisen hyvän elämän malli, joka vähentäisi riippuvuutta jatkuvan taloudellisen kasvun pakosta ja vähentäisi elinympäristön tuhoamista? Ekososiaalista tutkimusta tehdään kansainvälisesti esimerkiksi ympäristöhaittojen kasaantumisesta köyhimmille, sosiaalityöstä ympäristökatastrofeissa, sosiaalisesta ruokapolitiikasta tai vaikkapa puutarhanhoidon, eläinten ja luonnonympäristön hyödyntämisestä sosiaalityössä. Myös yliopistokeskuksen sosiaalityön monissa opinnäytetöissä käsitellään näitä aiheita.

KYC:n sosiaalityön tutkimus on keskeisesti mukana verkostoimassa uutta ekososiaalista tutkimusta myös kansainvälisesti. Kesäkuussa 2015 Suomen Akatemia myönsi yliopistokeskukselle rahoituksen uuteen nelivuotiseen tutkimushankkeeseen ”Sosiaalityön kontribuutio yhteiskuntien ekososiaaliseen muutokseen”. Tutkimus yhdistää ekososiaalisen kestävyuden ja nuorten työmarkkinoille osallistumisen haasteet. Hanke perustuu oletukseen, että tämän hetken työttömät nuoret ovat tavallaan edelläkävijöitä, koska he ovat jo joutuneet sopeutumaan elämään ilman talouskasvua. Tutkimus on kiinnostunut siitä, millaisia kestäviä kehityksen mukaisia selviytymismalleja he ovat kehittäneet. Tapaustutkimuksilla neljässä maassa (Suomi, Saksa, Belgia, Italia) analysoidaan nuorten työttömien parista nousevia ekososiaalisen muutoksen askelia ja myös analysoidaan, miten kunkin maan toimeentuloturvajärjestelmä tukee tai ehkäisee ekososiaalisen muutoksen askelia. Yhdistämällä tutkimustulokset hanke tuottaa päätöksentekoon sovellettavaa uutta empiiristä tietoa ekososiaalisen muutoksen malleista ja reunaehdoista Euroopassa liittyen nuorten toimeentuloon.

Ekologinen ja taloudellinen kestävyys voi parhaimmillaan tarkoittaa sosiaalipalveluissa vaikuttamista siihen, että palveluntarvetta ei edes synny. Kun palvelua tarvitaan, rakennetaan se mahdollisimman ’luonnollisena’, ihmisen omia voimavaroja ja elinympäristöä vahvistaen. ”Luomusosiaalityötä” ei voi syntyä ilman ihmisten omaa osallisuutta ja heidän elinympäristönsä tuntemusta. Siten ekososiaalinen lähestymistapa haastaa myös sote-uudistusta lähidemokratian ja lähipalvelujen suuntaan. Vastaavasti se haastaa ammattilaisia jalkautumaan ihmisten arjen yhteisöihin ja elinympäristöön.

KULTTUURIPERINNÖN KIEHTOVUUS LÄHIMATKAILUSSA

Matkailualan tutkijoiden mukaan pienimuotoinen ja spontaani lähimatkailu kotimaassa on lisääntymässä – eräänlaisena vastatrendinä massaturismille. Etelän aurinkorantojen sijaan vapaa-ajan matkailusta haetaan yhä enemmän paikallisuuteen liittyvää elämyksellisyyttä erityisesti maaseudulla.

Paikan henki on täällä

Kotimainen Maaseutu 2014 -barometri osoitti, että maaseudun tilaa, rauhaa ja kulttuuriperintöä elämysten lähteenä arvostetaan. ”Genius Loci” on latinaa ja tarkoittaa ”paikan henkeä”. Se rakentuu paikallisesta historiasta ja kulttuuriperinnöstä: faktatiedoista, legendoista, tarinoista ja sepitteistä, jotka syntyvät, elävät ja muuntuvat sukupolvien kanssa ja kantautuvat sukupolvien ylitse. Menneisyyden jättämiä jälkiä onkin kaikkialla, jos pitää silmänsä ja korvansa auki. Nämä jäljet saattavat olla vailla tunnistettavia nimiä ja juonellisia tarinoita, kunnes ne nostetaan päivänvaloon. Aktiivisuuden ja innostuksen myötä voi syntyä kiehtovia tarinallisia pienoismaailmoja, jotka voidaan sijoittaa laajempiinkin historiallisiin kehyksiin. Siihen tarvitaan sekä asiantuntijoita että harrastajia.

Paikallista kulttuuriperintöä ja kulttuurihistoriaa tuotteistavassa ja digitalisoivassa Genius Loci -hankkeessa on yhdistetty humanistinen ja yhteiskuntatieteellinen tutkimus ja kehittäminen sekä ITC-kehitystyö. Kesällä 2014 valmistunut kolmikielinen Genius Loci -sivusto sisältää yli 600 paikkakertomusta historialliselta Keski-Pohjanmaalta. Hankkeen valmistumisen jälkeen sivustolla on ollut erillisiä käyttäjiä yli 7 000 ja sivujen latauksia lähes 30 000.

Hankkeen tärkein vaikutusalue on historiallinen Keski-Pohjanmaa ja erityisesti sen maaseutu, jota kuntaliitosten myötä on laajalti myös kaupunkikeskustojen ympärillä. Hankkeen vaikuttavuus konkretisoituu kotiseututietoisuuden ja paikallidentiteetin vahvistumisena ja lähimatkailun lisääntymisenä. Sivuston hyödyntämismahdollisuuksia on runsaasti – olipa kyse sitten alueen yhdistyksistä, yhteisöistä tai yrityksistä.

Katso: www.geniusloci.chydenius.fi

Helaalan vanha mylly Ylivieskassa Kalajoen rannassa.

TEOLLISUUDEN JA ELINKEINOELÄMÄN UUDISTUVAT RATKAISUT

KYC tutkii ja kehittää prosessi- ja ympäristötekniikan sovelluksia, teollisen internetin ratkaisuja ja liiketoimintakonsepteja yhdessä alueen suurteollisuuden, pk-yritysten ja muiden organisaatioiden kanssa.

Ulla Lassi ja Lauri Tuomi-Nikula:

KYC:N KEMIAN TUTKIMUSRYHMÄ VASTAA TEOLLISUUDEN TARPEISIIN

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja elinkeinoelämään vahvasti linkittyvät yliopistollinen tutkimus ovat avaimia uusien innovaatioiden synnylle ja siihen, että tutkimuksen tuloksia voidaan kaupallisesti hyödyntää nopeastikin. Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen kemian tutkimusryhmä on kasvattanut osaamistaan ja erikoistunut prosessikemiaan ja epäorgaaniseen materiaalikemiaan, erityisesti litiumioniakkukemikaaleihin ja heterogeenisiin katalyytteihin, ja niiden käyttöön prosessi- ja ympäristöteknologian sovelluksissa.

Osaamisalue istuu hyvin sekä Oulun yliopiston painoalaan, yliopistokeskuksen toimintaan ja myös alueen elinkeinoelämään, erityisesti epäorgaanisen kemian teollisuuden profiliin. Tämä profiloituminen on osoittautumassa hyväksi ja tulokselliseksi valinnaksi. KYC:n tutkimusryhmä on mukana useissa kansallisissa ja kv-hankekonsortioissa. Tutkimusprofilointi on mahdollistanut 27 hengen asiantuntijaorganisaation rakentamisen, mutta myös tieteellisen tutkimustyön läheisessä yhteistyössä alueen yritysten kanssa. Ryhmässä on tutkijoita Oulun ja Jyväskylän yliopistojen lisäksi Centria- ammattikorkeakoulusta sekä teollisuudesta. Ryhmän väitöskirjatutkimukset on tehty läheisessä yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa ja usein työ jatkuu väitösten jälkeenkin yritysten tilaustutkimuksina.

Merkittävä potentiaali

Kokkolan Ykspihlajassa sijaitseva suurteollisuusalue on Pohjoismaiden suurin epäorgaanisen kemian keskittymä. Alueella toimii yli 70 yritystä, joista valtaosalla on kytkentä kemian alaan. Alueen yritysten vuoden 2014 investoinnit uuteen tuotantoon olivat noin 100 miljoonaa euroa. Kemian klusteri alueella laajenee siis edelleen, mutta se edellyttää omien vahvuuksien säilyttämistä ja jatkojalostamista. Hyvä esimerkki tästä on Kokkolan kampukselle sijoittunut, eurooppalaisittain ainutlaatuinen akkukemikaalien tutkimuslaboratorio, joka on KYC:n tutkimusryhmän käytössä.

Tulevaisuus on älykkäässä erikoistumisessa

Myös biotalouden osalta yliopistokeskuksessa selvitetään, millaisin edellytyksin Kokkolaan on mahdollista rakentaa oma biojalostamo. Oleellinen kysymys on, miten alueen omaa kemian kirjoa voidaan hyödyntää biojalostamon toiminnassa ja saada siitä ulos uudenlaisia lisäarvotuotteita. Biotalous on ennustettu lähivuosina synnyttävän jopa 100 000 uutta työpaikkaa. Ne eivät kuitenkaan synny itsestään, vaan edellyttävät tutkimus- ja kehittämistyötä ja tieteen tulosten tuotteistamista uusiksi tuotteiksi ja tuotantoteknologioiksi suhteellisen lyhyellä aikavälillä. Älykäs erikoistuminen ja osaamisen vahvistaminen valitulla erityisosaamisalueella onkin tulevaisuuden tärkeimpiä kilpailutekijöitä. Tutkimusryhmät, jotka kykenevät korkeatasoiseen tieteelliseen tutkimustyöhön omalla kapealla erikoisosaamisalueellaan, tulevat pärjäämään kirstyvässä kilpailussa muita tutkimusryhmiä paremmin.

”YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS JA ELINKEINOELÄMÄÄN VAHVASTI LINKITTYNYT YLIOPISTOLLINEN TUTKIMUS OVAT AVAIMIA UUSIEN INNOVAATIOIDEN SYNNYLLE.”

Anu Rantamäki:

MBA-OHJELMASTA TUKEA YRITYKSEN KASVUUN

Merius Oy:n toimitusjohtaja ja perustaja Hannu Sarja osallistui MBA Kasvava yritys – ohjelmaan, jota toteuttavat Kokkolassa Vaasan yliopiston Levón-instituutti ja Kokkolan yliopistokeskus Chydenius.

- Perimmäisenä syynä MBA -koulutukseen lähtemiseen oli yrityksen kehittäminen ja kasvattaminen. Minulla oli kasvuun liittyvää tietoa, mutta oli olemassa iso harmaa alue, esimerkiksi riskit, johon halusin selkeyttä, kertoo Sarja.

Vuonna 2003 perustettu Merius Oy tuottaa teollisuudelle teknisen suunnittelun ja projektinhallinnan palveluita. Koulutuksen alkaessa vuonna 2008 yrityksessä työskenteli kolme henkeä.

- Koulutuksen aikana huomasin, että se harmaa alue on paljon pienempi kuin etukäteen luulin. Uskallus lähteä tavoittelemaan yrityksen kasvua nousi ja tavoitteesta tulikin kunnianhimoisempi. Koulutuksen aloituksesta tähän päivään liikevaihto ja henkilöstön määrä on viisinkertaistunut. Tilanne ei olisi tämä, jos en olisi lähtenyt MBA -koulutukseen.

Tieto käyttöön

MBA - koulutusohjelmassa saadaan käytettävää tietoa ja tuoreimpia tutkimustuloksia liiketoiminnan eri osa-alueista. Ohjelman ydin on opintojen soveltaminen käytäntöön.

- Koulutukseen osallistuminen pakotti ja samalla mahdollisti, että joka kuukausi oli lähipäivien ajan pysähdyttävä miettimään miksi ylipäätään olen yrittäjä ja miksi tätä liiketoimintaa tehdään. Oli mahdollisuus nousta pyörän selkään eikä tarvinnut vieressä juosta. Se oli myös suunnaton helpotus, sanoo Sarja ja jatkaa: Koulutuksessa käsiteltiin kaikki liiketoiminnan osa-alueet ja näin tuli tehdyksi omat suunnitelmat kaikki osa-alueet huomioiden. MBA -ohjelman tuella on kehittynyt terve organisaatio ja kasvu ei ole tapahtunut kannattavuuden kustannuksella.

Oppimisen ja soveltamisen tukena MBA-ohjelmassa ovat kollegakeskustelut ja asiantuntijapalautteet.

- Eri organisaatioista saapuneet henkilöt käsitelivät asioita aivan eri tavoilla. Se avasi myös minulle uusia näkökulmia, hyviä etene-misvaihtoehtoja on todellakin aina useita. Henkilökunnan osaa-mista ja organisaatiota kasvatetaan edelleen erilaisten koulutusten ja kehittämishankkeiden tuella. Viimeisimpänä Merius Oy osallistui KYC:n, Vaasan yliopiston ja Centria-ammattikorkeakoulun toteut-tamaan Vakaa kasvu -hankkeeseen.

- MBA -opinnoista oli minulle niin konkreettista hyötyä, että ajatuksissa ja toiveissa on taas päästä haastamaan itseäni ja tulla asiantuntijoiden haastamaksi uuden koulutuksen muodossa, pal-jastaa Sarja omista kouluttautumissuunnitelmistaan.

MERIUS OY:N TOIMITUSJOHTAJA HANNU SARJA

ANDERS CHYDENIUKSEN KIRJALLISEN ELÄMÄNTYÖN JULKAISEMINEN JA PAINOVAPAUDEN 250-JUHLAVUOSI

Vuonna 2016 vietetään ilmaisuvapauden juhluvuotta

Anders Chydeniuksella oli merkittävä rooli kun maailman ensimmäisiin lukeutuva painovapausasetus ajettiin läpi Ruotsin valtiopäivillä 1766. Samassa asetuksessa vahvistettiin julkisuusperiaate, josta sittemmin on tullut pohjoismaisten demokraattisten valtioiden tunnusmerkki.

Chydenius löydetään uudestaan

Vuosi 2016 on myös tärkeä vuosi Anders Chydeniuksen kootut teokset -hankkeelle, koska silloin saatetaan loppuun lähes kymmenen vuotta kestänyt tutkimus- ja julkaisuhanke, jonka tuloksena syntyy yksitoista nidettä Chydeniuksen kirjoituksia kolmella kielellä. Koottujen teosten toimittajien Pertti Hyttisen ja Maren Jonassonin lisäksi tärkeässä roolissa ovat olleet toimituskunta ja lähes 30 ulkopuolista asiantuntijaa, jotka ovat kirjoittaneet suuren osan Chydeniuksen kirjoitusten sisältöä ja taustoja avaavista kommentiteksteistä. Isossa roolissa ovat myös olleet hankkeessa työskennelleet kääntäjät. Yksitoista tekstiä on käännetty ja julkaistu englanniksi ja kaikki Chydeniuksen tekstit, yhtä lukuun ottamatta, on käännetty ja julkaistu suomeksi. Chydeniuksen alkuperäistekstit on julkaistu alkukielellä ruotsiksi tekstikriittisenä editiona. Ensimmäisenä ilmestyi jo 2012 Routledgen kustantamana englanninkielinen valikoima *Anticipating The Wealth of Nations – The Selected Works of Anders Chydenius, 1729–1803*, joka on tehnyt Chydeniuksen aivan uudella tavalla tunnetuksi maailmalla.

Saarnat ensi kertaa suomeksi

Hankkeen saavutuksista voi nostaa esille suomennoksen, jonka tärkeyttä ei voi korostaa liikaa. Monet Chydeniuksen teksteistä on nyt ensi kertaa suomennettu ja siten saatu kaiken kansan luettaviksi. Alkukieli, 1700-luvun ruotsi, avautuu enää aniharvalle, lähinnä vain historiantutkijoille, eikä aina edes heille. Jos 1700-luvun ruotsia lukee 2000-luvun silmin, on väärinkäsitysten riski ilmeinen. Sanojen merkitykset ovat muuttuneet joskus jopa radikaalisti. Suomennoksen takana on valtava työ, jossa on ensin selvitetty ruotsinkielisten sanojen 1700-luvun merkitykset ja sen jälkeen teksti on käännetty modernille mutta silti kestäväälle suomenkielelle. Chydeniuksen kirjoituksista tunnetuimmat ovat suureksi osaksi 1760-luvulla kirjoitetut poliittiset ja taloudelliset pamfletit (esim. Kansallinen voitto), mutta Chydeniuksen teologinen ajattelu on ollut vähemmän tunnettua. Chydeniuksen 1780-luvulla kirjallista saarnakilpailua varten laatimat ja palkitut mallisaarnat ilmestyvät nyt ensi kertaa suomeksi ja tarjoavat aivan uusia portteja Chydeniuksen ajatusten maailmaan.

Vuonna 2006 käynnistetyn hankkeen aikana ei ole löytynyt suuria määriä ennestään tuntemattomia käsikirjoituksia, pitkälti siitä syystä että aikaisemmat Chydenius-tutkijat, joista mainittakoon professori emeritus Pentti Virrankoski ja sata vuotta aikaisemmin toimineet E. G. Palmén ja Georg Schauman, tekivät aikanaan hyvin perusteellista arkistotyötä. Jotakin uutta on kuitenkin löytynyt, esimerkiksi aikaisemmin tuntematon ja laajempi versio Chydeniuksen elämäkerrasta. Käsikirjoituksesta selviää muun muassa, että Chydenius opiskeluvuosinaan 1740-luvun lopussa toimi kotiopettajana hovioikeudenneuvoksetar Malmin kaksosille Kemiössä. Chydenius kuitenkin sairastui vakavasti malariaan ja joutui huonontuneen terveytensä takia luopumaan opetustehtävästään. Chydeniuksen muusta yksityisemmästä elämästä ei valitettavasti ole montaa dokumenttia jälkipolville jäänyt. Kirjasarjan toimittajien ja tutkijoiden käyttöön on löytynyt vain 15 yksityiskirjettä.

**”SILLOIN KUN VIRTAA SAA JUOSTA KESKEYTYKSETTÄ, ON JOKAINEN VESIPISARA
LIIKKEESSÄ. KUN ESTEITÄ EI OLE, TAVOITTELEE JOKAINEN TYÖNTEKIJÄ
INNOLLA ELATUSTAAN JA KASVATTAA SAMALLA KANSALLISTA VOITTOA.”
- ANDERS CHYDENIUS**

KYC LUKUINA

SUORITETUT TUTKINNOT 2012-2014

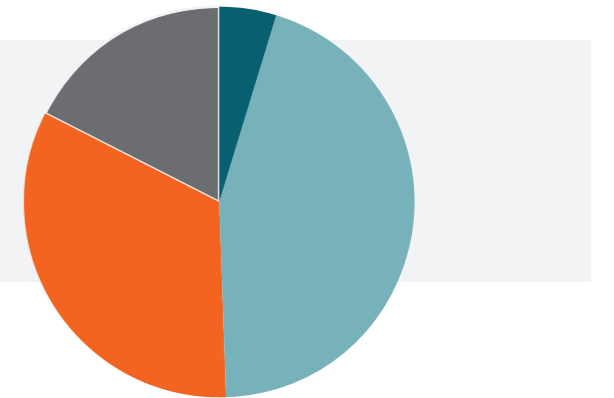
	2012	2013	2014
KM	39	33	35
FM	17	11	15
YTM	17	17	32
MAISTERIT (KM, FM ja YTM)	73	61	82
TOHTORIT	3	2	5
ERITYISOPETTAJAKOULUTUS	20	20	20
KYC AVOIN YLIOPISTO	11496	13519	12155
VY AVOIN YLIOPISTO	959	1250	1415
OY AVOIN YLIOPISTO	121	137	*
OPINTOPISTEET YHT.	12576	15086	13570
*lukuja ei saatavilla			

JULKKAISUT

	2012	2013	2014
TIETEELLISET JULKAISUT	39	60	40
MUUT JULKAISUT	7	12	7

HENKILÖSTÖ

PROFESSORIT (5 / 5%)
MUU OPETUS- JA TUTKIMUSHENKILÖKUNTA (46 / 45%)
KOULUTUSPALVELUT JA PROJEKTITOIMINTA (34 / 33%)
HALLINTO JA SISÄISET PALVELUT (18 / 17%)

3500

AIKUISOPISKELIJAA

103

ASiantuntijaa

Yhteistyökumppaneita

30

eri maassa

Rahoitus yht.

8M€

Josta yli 60%
ulkoista rahoitusta

VISIO JA SEN TOTEUTUS

**Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksessa unelmista tehdään totta.
KYC on vetovoimainen tiedeyhteisö ja tunnustettu
yhteistyön rakentaja.**

Yliopistokeskuksen toiminnan lähtökohtana on Keski-Pohjanmaan osaamispääoman lisääminen, elinkeinoelämän uusiutuminen sekä alueen hyvinvoinnin ja vetovoimaisuuden lisääminen.

KYC:n tutkimukseen perustuva akateeminen aikuiskoulutus edistää aikuisopiskelijoiden asiantuntijuutta ja uudistumiskykyä. Samalla se lisää alueen osaamispääomaa sekä auttaa pidentämään työuria. KYC tarjoaa aikuisopiskelijoille yksilölliset yliopistolliset opintopolut asiantuntijana kehittymiseen ja erikoistumiseen.

Yliopistokeskuksen ja sen kumppaniverkoston tutkimustoiminta edistää alueen ja samalla Suomen elinkeinoelämän uudistumista ja kilpailukykyä sekä kansalaisten hyvinvointia ja osallisuutta vahvistavia toimintamalleja.

KYC luo uusia käytäntöjä tiedeyhteisön vuorovaikutukselle työ- ja elinkeinoelämän palvelujen ja paikallisyhteisöjen kanssa. KYC:n tutkimustoiminta on kiinteä osa taustayliopistojen tieteellisen tiedon muodostusta.

Kokkolan yliopistokeskus Chydenius tarjoaa yrityksille ja yhteisöille osaamista ja verkostokumppaneita yhteisiin kansallisiin ja kansainvälisiin tutkimus- ja kehittämishankkeisiin sekä asiakkaiden kanssa yhdessä määriteltäviä soveltavan tutkimuksen palveluja.

Kokkolan Yliopistokeskus Chydenius
Talonpojankatu 2 B, 67100 Kokkola
www.chydenius.fi

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
KOKKOLAN YLIOPISTOKESKUS
CHYDENIUS

UNIVERSITY of OULU
OULUN YLIOPISTO

University of Vaasa

Päätoimittaja

Tanja Risikko

Toimittaja

Lauri Tuomi-Nikula, DON L.

Tilastot

Sari Ojala

Taitto

Peter Pohjola

Kuvat

Peter Pohjola (s.1, 3, 5, 9, 12, 23, 25), Jukka Lehojärvi (s.16-17)

Tomi Hirvinen (s.19), Kari Ilmonen (s.21)

KYC Kuvapankki (s.26), Siiri Viljakka (s.30)